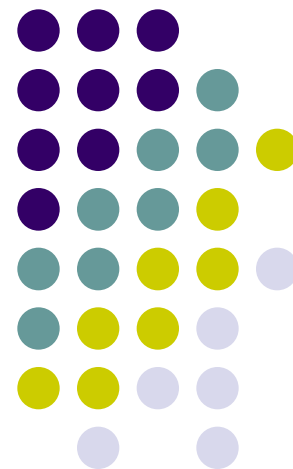
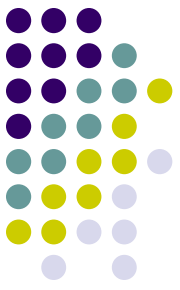

Od teorie k empirickému výzkumu, konceptualizace, operacionalizace, výběr případů

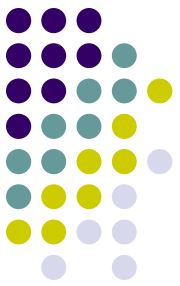
**Strategie a metodologie
sociálněvědního výzkumu**

Konceptualizace

- **Koncept** – mentální konstrukce, která shrnuje pozorování a zkušenosti, které mají něco společného (např. politická participace, represe, kapitalismus)
- **Konceptualizace** – zachycení určitého výseku sociální reality ve formě určitým způsobem definovaného konceptu, definice tohoto konceptu
- Ve výzkumu jsou koncepty „přeloženy“ do jazyka **proměnných**

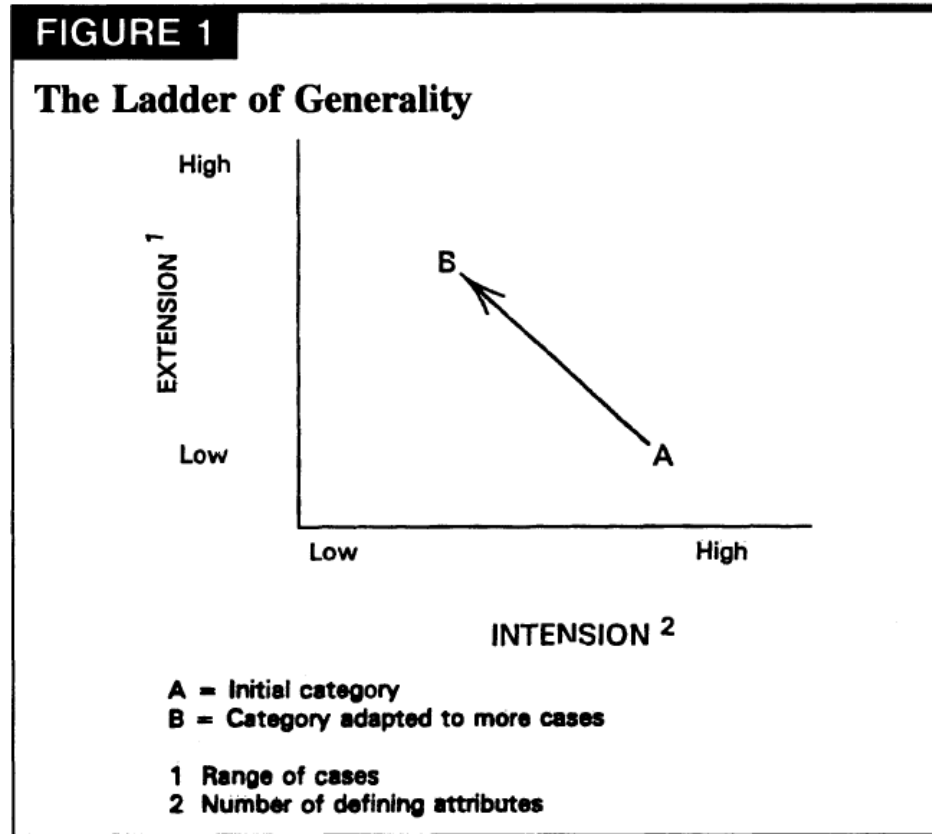
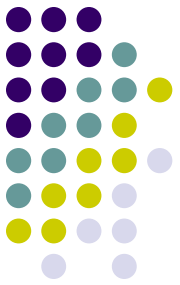
Konceptualizace (Sartori)

Koncepty

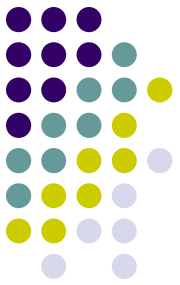
1. Jsou základními „datovými kontejnery“, které používáme při výzkumu
2. Mapují významové pole, na němž se pohybujeme
3. Mají hierarchickou strukturu („žebřík obecnosti“)

Problém „napínání konceptů“

Žebřík obecnosti, „hierarchie druhů“ (Sartori, Collier)

Typologie režimů (Dahl)

		participace	
		vysoká	nízká
kontestace	vysoká	polyarchie	kompetitivní oligarchie
	nízká	inkluzivní hegemonie	uzavřená hegemonie

Typologie politického aktivismu

		mobilizační schopnost	
		vysoká	nízká
advokační schopnost	vysoká	participační aktivismus	transakční aktivismus
	nízká	epizodická masová mobilizace	radikální aktivismus

Typologie

- Klasifikační typologie
- Ideální typy
- Analytické kategorie
- Vysvětlující typologie
- Deduktivní strategie/induktivní strategie

Operacionalizace

- Tvorba operační definice konceptu
- V operační definici je koncept vyjádřen **popisem operací, kterými bude měřen**
- Které proměnné indikují daný koncept? Jak tyto proměnné měříme?
- **Měření:** přiřazení případů konkrétním hodnotám nebo kategoriím operacionalizovaného konceptu (měření nominální, ordinální, kardinální)

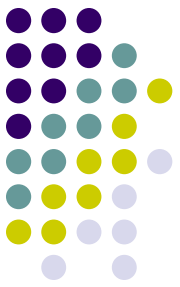

Příklad operacionalizace: represe odborů, pravidla kódování (Geddes)

Dimenze:

- Legálnost a svoboda jednat
- Autonomie
- Kolektivní vyjednávání a stávky
- Politická participace
- Násilí

Pokračování...

- **Legálnost a svoboda jednat**

1.0 Odbory jsou nelegální, zákaz je vymáhán

0.9 Odbory jsou formálně legální, ale jejich aktivity jsou zakázány

0.8 Odbory jsou formálně legální, ale jejich fungování je téměř zakázáno

0.7 Jen odbory spojené s vládnoucí stranou jsou legální

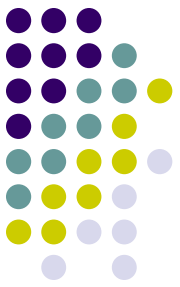
0.6 Státní i zemědělní zaměstnanci se nesmějí organizovat

Pokračování...

- 0.5 Registrační pravidla mohou být a jsou používána k eliminaci odborů
- 0.4 Státní zaměstnanci se nesmějí odborově organizovat
- 0.3 Existují velmi komplikovaná registrační pravidla
- 0.2 Vláda může rozpustit odbory, ale nedělá to často
- 0.1 Odbory jsou nelegální jen v určitých „důležitých službách“

Jiný příklad: kapacita aktivismu

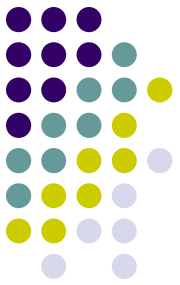
- **Advokační kapacita**

- Kontinuita organizační existence
- Počet organizovaných událostí
- Schopnost kooperace s jinými organizacemi
- Začlenění do politického procesu

- **Mobilizační kapacita**

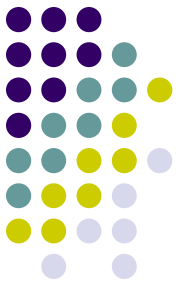
- Počet organizovaných členů
- Počet účastníků při protestních událostech

Výběr případů

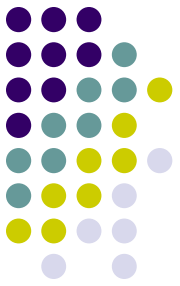
- 1) Náhodný výběr
- 2) Kvótní výběr
- 3) Anketa
- 4) Sněhová koule (snow-ball)
- 5) Klíčoví informanti
- 6) Expertní znalost
- 7) ....

Výběr případů u kvanti a kvali výzkumu

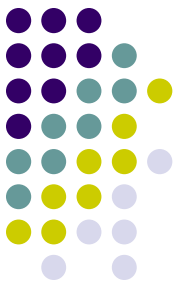
- Kvantitativní výzkum (velké N) – často reprezentativní výběr
- Kvalitativní komparativní výzkum (malé N) – záměrný výběr (problém výběrové chyby)

Nutnost zajistit VARIACI proměnných!

Náhodný výběr

- Výběr, ve kterém každý element populace má stejnou pravděpodobnost, že bude vybrán do vzorku
- Reprezentuje všechny známé i neznámé vlastnosti populace
- Procedura výběru, která nekoreluje s našimi proměnnými

Záměrný výběr (KKV)

- Obecně musíme zajistit **variaci** proměnných: To nejlépe zajistíme tím, že výběr našich případů provedeme na základě nezávislé proměnné (kterou musíme nechat variovat podle naší teorie) bez ohledu k hodnotám závislých proměnných...

...nikoli tedy výběr na závislé proměnné.

Represe a růst: záměrný výběr na závislé proměnné (výběrová chyba)

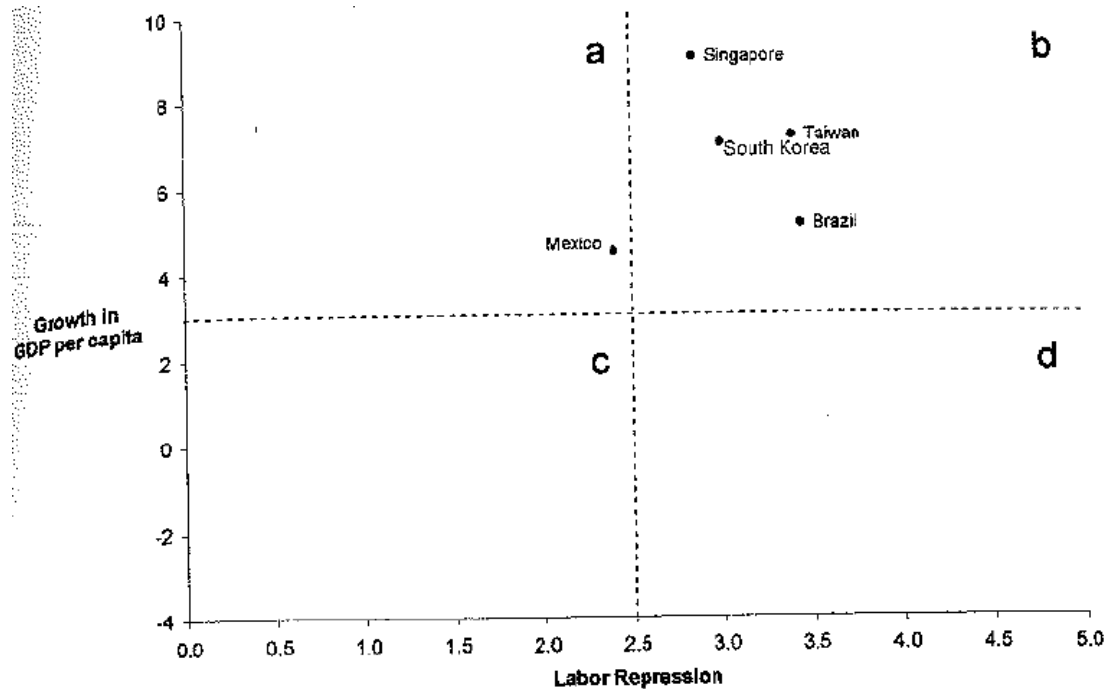

Fig. 3.3. Labor repression and growth in the most frequently studied cases, 1970–81. (GDP per capita from Penn World Tables.)

Represe a rúst (II)

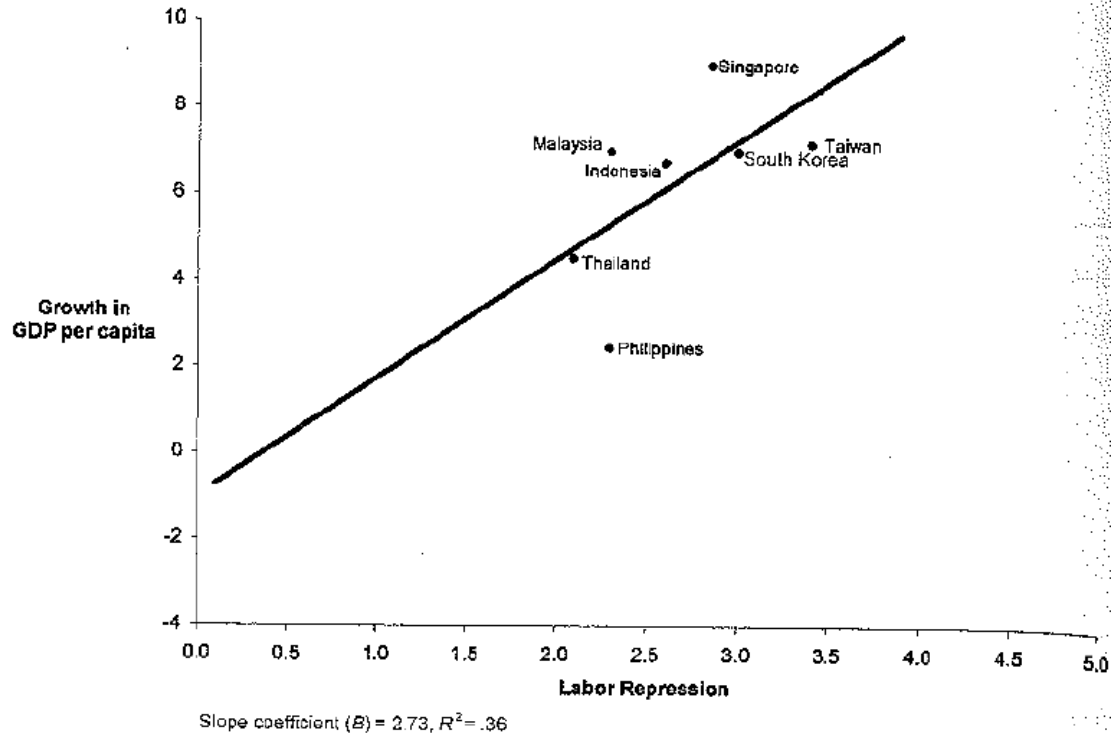
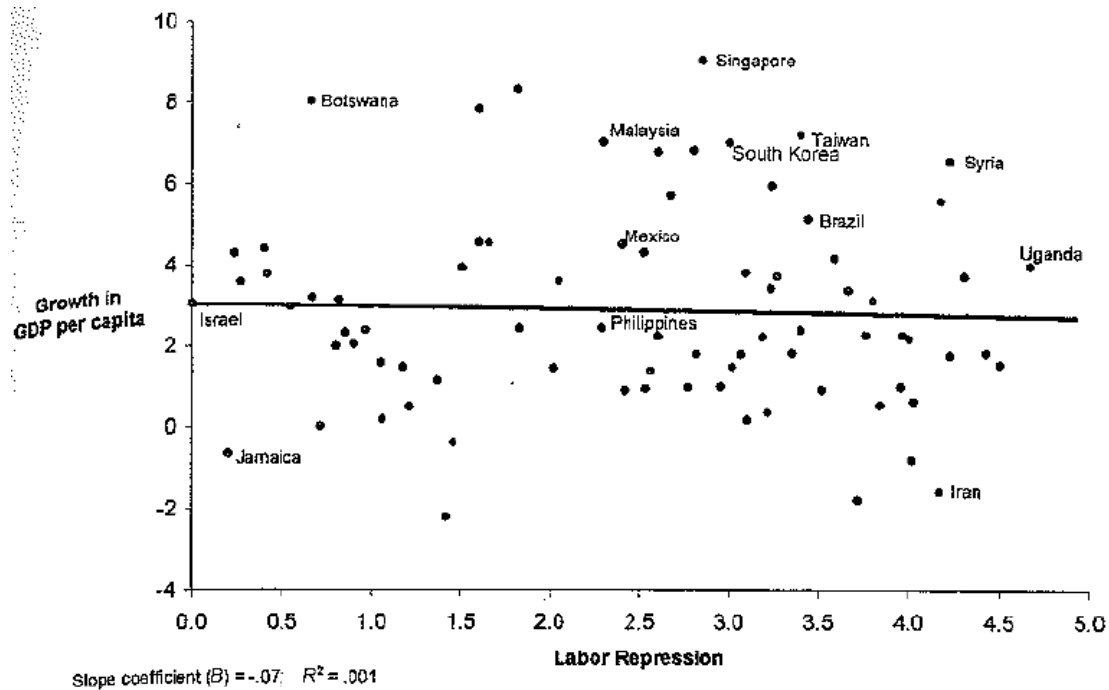
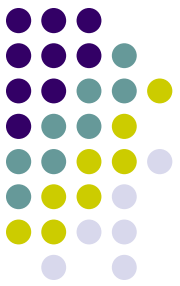

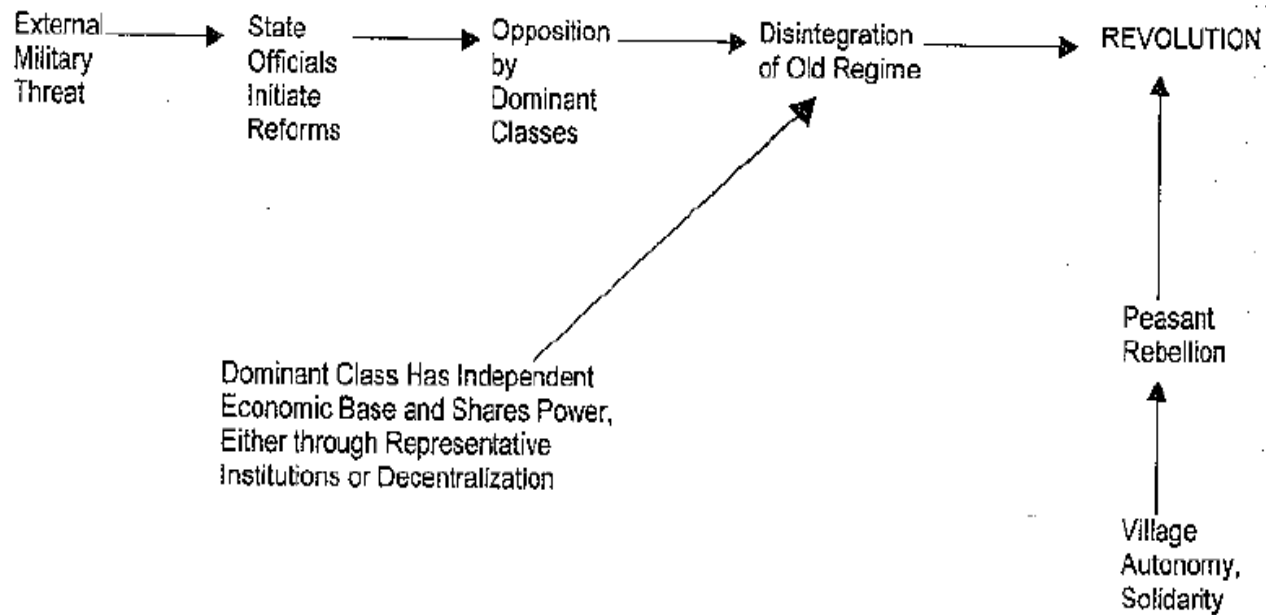
Fig. 3.4. Labor repression and growth in the Asian cases, 1970-81. (GDP per capita from Penn World Tables; for Thailand, from World Bank 1984.)

Represe a rúst (III)

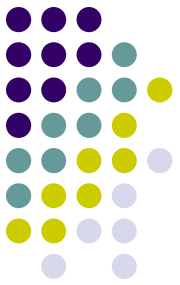

Fig. 3.5. Labor repression and growth in the full universe of developing countries, 1970–81. The countries included, and their labor repression scores, appear in appendix B. (GDP per capita from Penn World Tables.)

Argument T. Skocpol (Geddes)

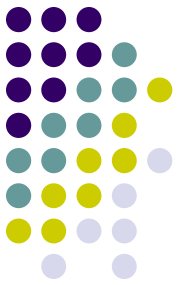

Test argumentu T. Skocpol

	revoluce (Francie, Čína, Rusko po 1. sv. válce)	kontrastní případy (Prusko, Japonsko)	kontrastní případy (Velká Británie, Německo)	test Geddes: (Peru atd.)
rozpor v elitě	+	-	+	+
autonomie rolníků	+		-	+
vnější hrozba	+			???

Re-test argumentu o vlivu vnější vojenské hrozby

	Revolution	No Revolution
Defeated and Invaded or Lost Territory	Bolivia (1935), revolution 1952	Peru (1839) Bolivia (1839) Mexico (1848) Mexico (1862-66) Paraguay (1869) Peru (1883) Bolivia (1883) Colombia (1903)
Not Defeated within 20 Years	Mexico, revolution 1910-17 Nicaragua, revolution 1979	All Others

Note: The Cuban Revolution is not, in Skocpol's terms, a social revolution because it did not entail massive uprisings of the lower classes.

Fig. 3.10. Relationship between military defeat and revolution in Latin America (with Skocpol's structural variables held constant)